

Mszczonów, 25.08.2023 r.

Autorka interpelacji
radna Barbara Gryglewska

**Do Przewodniczącego Rady Miejskiej
w Mszczonowie
Łukasza Koperskiego**

Mszczonów z racji na swoją burzliwą historię jest właściwie pozbawiony obiektów zabytkowych. Tragedia II wojny światowej przyczyniła się do zniszczenia 95% miejskiej zabudowy. Tym cenniejszymi dla miejskiej społeczności są te nieliczne budynki, które przetrwały wojenną hekatombę.

Jednym z nich jest tzw. willa doktora Zarachowicza, stojąca przy ulicy Kościuszki. Doktor Stanisław Zarachowicz, przedwojenny lekarz, był jednym z trzech rozstrzelanych przedstawicieli lokalnej społeczności, którzy zginęli z powodu zemsty hitlerowskich najeźdźców za udany atak na miasto, wycofującego się w kierunku stolicy 31 pułku Strzelców Kaniowskich.

Niemcy w wyniku Bitwy Mszczonowskiej, jaka rozegrała się o świcie 11.09.1939 roku, ponieśli wyjątkowo poważne straty. Po ponownym opanowaniu miasta przystąpili do siania terroru wśród jego mieszkańców. Najgłośniejszą z egzekucji, wykonanych na mszczonowianach, było rozstrzelanie przedstawicieli ówczesnej elity miasta - proboszcza Józefa Wierzejskiego, burmistrza – Aleksandra Tańskiego i lekarza Stanisława Zarachowicza. Wymienieni zginęli pod murem kościoła pw. Świętego Jana Chrzciciela. Willa doktora Zarachowicza, niemy świadek tragicznej historii miasta, urosła po tym zdarzeniu do rangi miejscowego symbolu martyrologii.

Plan wybudowania w oparciu o nią lokalnego muzeum był bardzo słusznym posunięciem. Wykonany projekt zakładał powstanie funkcjonalnego obiektu, który przysłużyłby się promocji dziejów Mszczonowa. Niestety inwestycja ta nie jest realizowana, a nieużytkowany od kilku lat budynek, który po wyprowadzce policji stał się pustostanem, bezpowrotnie niszczeje.

Postuluję podjęcie pilnych działań w celu pozyskania odpowiednich środków finansowych, które pozwoliłyby na zrealizowanie budowy siedziby mszczonowskiego muzeum. Zaznaczam, że inwestycja ta jest w mojej ocenie niesamowicie potrzebna, gdyż wiele cennych zabytków po zalaniu najniższej kondygnacji Izby Pamięci Ziemi Mszczonowskiej przechowywanych jest do dziś w niekorzystnych warunkach (w piwnicach budynku szkolnego). Jednocześnie pragnę zadać pytanie o przewidywany termin realizacji planów powstania Centrum Dziedzictwa Kulturowego, którego idea zakłada zorganizowanie kompleksu o charakterze edukacyjno-turystycznym w oparciu o wspomnianą willę doktora Zarachowicza, Izbę Pamięci Rodziny Maklakiewiczów oraz zachowany młyn motorowy. Wszystkie obiekty zlokalizowane są najstarszej części miasta. Dzieli je niewielka odległość. W przyszłości mogłyby się stać atrakcjami turystycznymi Mszczonowa, które podniosłyby rangę miasta. Mszczonów zyskałby dodatkowe trzy miejsca, które byłyby z pewnością chętnie odwiedzane przez turystów, goszczących na Ziemi Mszczonowskiej.

Z poważaniem

*Barbara
Gryglewska*